

СЕКЦІЯ А

ФІСКАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Балезіна М. С.

«Фінанси та кредит», 4 курс,

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник — к.е.н., старший викладач Котіна Г.М.

ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ: ПРОБЛЕМИ ТА РИЗИКИ

Обслуговування боргу — це комплекс заходів держави з погашення позик, виплати процентів за ними, уточнення і зміни умов погашення випущених позик. Уже зараз обслуговування державного боргу перевищує видатки з Державного бюджету на освіту та охорону здоров'я разом взяті і постійно зростають як у абсолютному значенні, так і по відношенню до загального фонду бюджету. Для вирішення цієї проблеми крім істотного обмеження бюджетних видатків, уряд намагається покрити нестачу фінансування перенесенням строків сплати за існуючими борговими зобов'язаннями держави. Однак реструктуризація боргу держави на умовах перенесення строків сплати за її борговими зобов'язаннями не знімає гостроти проблеми обслуговування державного боргу, тому що в такий спосіб досягається лише тимчасове полегшення, оскільки при цьому його загальна сума не зменшується, а борговий тягар навіть посилюється [1].

Незважена поведінка урядів Греції призвела до того, що видатки на обслуговування боргу з'їдають понад чверть бюджету країни і продовжують рости навіть при запровадженні режиму жорсткої економії та профіциту бюджету на 2012 рік у розмірі 3,5 % ВВП. Європейська комісія за результатами аналізу публічних фінансів країн Європейського Союзу в своїх рекомендаціях від 29.09.2010 рекомендувала запровадити жорсткі обмеження щодо дефіциту бюджету та наросування боргів.

Також пропонується застосовувати санкції щодо країн, у першу чергу зони євро, як допускають перевищення дефіциту бюджету понад 3 % і загальну заборгованість понад 60 % ВВП.

Слід відмітити, що політика залучення запозичень у світі відрізняється, однак ряд країн схиляються до повернення до «золотого правила», що означає бездефіцитність бюджету. Так, у Великій Британії та у ФРН дефіцит дозволяється лише для бюджету розвитку. У Швейцарії дефіцит взагалі не можна планувати. Якщо виникає дефіцит протягом виконання бюджету, його необхідно покрити протягом трьох років шляхом створення профіциту бюджету. Жорсткі правила запроваджені в Іспанії, де в некризові часи дефіцит не допускається, а під час кризи дефіцит дозволяється в розмірі не більше 1 %. Бездефіцитність бюджету вимагається в Португалії, Японії, Естонії. У Франції «золоте правило» жорстко застосовується поки-що для соціальних фондів. У Данії бездефіцитність бюджету планується досягти в 2015 році.

Таким чином, у більшості європейських країн в останні роки приймаються законодавчі рішення щодо приборкання росту заборгованості та дотримання бездефіцитності бюджету [3].

На нашу думку, Україна також має прийняти законопроект, що буде регулювати сферу обслуговування боргу, відповідно до якого пропонується спрямування коштів, отриманих за рахунок дефіциту бюджету, виключно на фінансування видатків, що мають перспективний (інвестиційний) характер, тобто залучати позики виключно до бюджету розвитку. Даний принцип успішно застосовано щодо місцевих бюджетів.

Разом з тим, законопроект має встановлювати, що видатки державного бюджету на обслуговування державного боргу не можуть перевищувати 10 % видатків загального фонду державного бюджету протягом будь-якого бюджетного періоду, коли планується обслуговування державного боргу. Аналогічна норма встановлена для місцевих бюджетів.

Вказані норми допомогли ефективно контролювати управління боргом у місцевих бюджетах і не допускати високої заборгованості [2].

Література

1. Вахненко Т. Державний борг України: поточний стан і ризики // Економіка України. — 2011. — №7. — С. 37—46.
2. Ганущак Ю.І. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо формування

бюджету розвитку в Державному бюджеті України» від 13.01.2012 р. № 9710 / [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua>

3. Ярошевич Н.Б., Мазур А.В. Управління державним боргом: зарубіжний досвід та українська реальність // Науковий вісник. — 2011 — Вип. 17.8. — С. 266—271.

Бикова Ю. А.

«Фінанси і кредит», 4 курс,

ДВНЗ «Криворізький національний університет

Криворізький економічний інститут»

Науковий керівник — асистент Крупська А.Є.

ВПЛИВ ЦИКЛІЧНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НА СТРУКТУРУ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні актуальним питанням для підприємств є пошук додаткових ресурсів на фінансовому ринку для розширення виробництва. Для залучення інвесторів власники та фінансові менеджери мають постійно контролювати та своєчасного коригувати структуру капіталу підприємства, тому що оптимальна структура капіталу забезпечує найефективнішу пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності та коефіцієнтом фінансової стійкості. Незважаючи на значну кількість публікацій І.О. Бланка, Т.В. Головка, С.В. Сагова, О.В. Яріш, не знайшло відображення визначення тенденцій зміни структури капіталу на етапі спаду економіки. Тому метою роботи є визначення впливу циклічності економіки на структуру капіталу українських і зарубіжних підприємств. Для досягнення поставленої мети був проведений аналіз двох основних показників фінансової стійкості українських російських і білоруських підприємств за 2007—2011 роки (рис. 1, 2).

Рис. 1. Динаміка коефіцієнта автономії